

LA INVESTIGACIÓN EN INTERNET CON LAS WEBQUEST

”Yo no busco, encuentro”. Picasso

“En el campo de la observación, el azar a solo favorece una mente preparada.”. Louis Pasteur

El 1995 El profesor Bernie Dodge de la Universidad de San Diego estaba impartiendo un curso de Tecnología Educativa y como explica el mismo en una entrevista que concedió a “Educación World” (1) *“pretendía que mis alumnos conocieran un programa de simulación educativa (...)pero del que no tenía ninguna copia ni otro medio para mostrarlo. Entonces puse en juego una experiencia en la que los alumnos tenían que trabajar en grupo atacando un conjunto de diferentes fuentes de información, sobre dicho programa, que previamente yo había seleccionado: (...). Fue de maravilla. Habiendo hecho mi trabajo con antelación, organizando los recursos, tuve que hablar muy poco durante las dos horas en las que estuvieron trabajando en ello. Me gustaba pasear entre las mesas ,ayudando cuando era necesario, y escuchando el rumor de las conversaciones de los estudiantes revisando sus notas y tratando de llegar a una decisión. Los aspectos que discutían, eran mucho más profundos y ricos que los que nunca antes les había oído. Aquélla tarde me di cuenta que había un modo diferente de enseñar”.*

JUSTIFICACIÓN

Si decimos que para crear una WebQuest simplemente se debe escoger un tema de cualquier área de nuestro proyecto educativo, definir los objetivos que se pretende conseguir, buscar

buen material de consulta que favorezca la comprensión del tema y que luego solo queda describir las actividades, detallar como los alumnos deben presentar su trabajo y como vamos a evaluar, probablemente se nos diga que las WQ són como las unidades didacticas o lecciones que todo educador prepara y es cierto, porque las WQ són simplemente eso, però al mismo tiempo són muchísimo más, ya que las WQ a partir de una muy buena estructuracion de a la construccion de cada uno de sus apartados y grácias a las aportacions de centenares de maestros y profesores de todo el mundo (1) que las han ido puliendo y perfeccionando con sus aportaciones des de 1995 hasta hoy, las WQ se han ido convirtiendo en una de las metodologias más eficaces para incorporar Internet como herramienta educativa para todos los niveles y para todas las materias

1-DEFINICIÓN (origen del concepto)

El concepto WebQuest fue propuesto por Bernie Dodge para ayudar a identificar el nuevo tipo de actividades que estaban llevando a cabo en el marco del Proyecto para el uso de Internet en el ámbito educativo, en principio se definió la WebQuest como:

“Una actividad orientada para la investigación en la que toda la información con la que los alumnos interactúan proviene de Internet, opcionalmente pueden ser substituidos por la videoconferencia”

Actualmente para una breve pero bastante completa y correcta deficiión de de WebQuest nosotros proponemos la siguiente:

“Una WebQuest es una actividad de investigación guiada con recursos Interent que tiene en cuenta el tiempo del alumno. Es un trabajo cooperativo en el que cada persona es responsable de una parte. Obliga a la utilización de habilidades cognitivas de alto nivel y prioriza la transformación de la información”

Navegar por Internet, en el ámbito educativo puede ser, debe ser, un proceso de búsqueda de informaciones valiosas y significativas para la construcción del pensamiento. En Internet los alumnos encuentran un ambiente atractivo, interactivo y muy rico, però también en un ambiente propicio a la dispersión donde el alumno puede perderse en un mar de datos sin ninguna relevancia que no añaden calidad pedagógica, ni justifican el uso de internet en el aula.

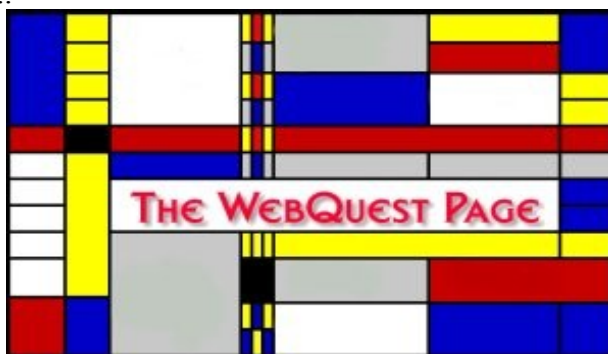
Los contenidos publicados en Internet, en especial los producidos por profesionales son el reflejo de conocimientos e informaciones recientes. Por el contrario los materiales didácticos generalmente están a mucha distancia de las publicaciones científicas. En los libros de texto todo se presenta de manera que supuestamente facilite los aprendizajes, pero si lo que queremos es que los alumnos entiendan el mundo real, debemos ponerlos en contacto con fuentes de información auténticas, cuanto antes mejor

Las buenas WebQuest han sido diseñadas con la convicción de que se aprende más y mejor cuando se aprende con los demás, que los aprendizajes más significativos son el resultado de actividades de cooperación.

Las WebQuests deben ser producidas por los mismo profesores y maestros no por especialistas ni técnicos y deben ser presentadas como sitios Web, abiertas, de libre acceso, gratuitas

Las WQ pretenden ser y lo han demostrado ser una metodología efectiva, una metodología para iniciar a niños y maestros a hacer un uso educativo de Internet que estimule la investigación, el pensamiento crítico e incentive a los maestros profesores a producir materiales para compartir.

Las WebQuest no exigen más softwares específicos de los que acostumbramos a utilizar para producir páginas web, textos e imágenes. Por lo cual están al alcance de todos los educadores.

2- EL TEMA

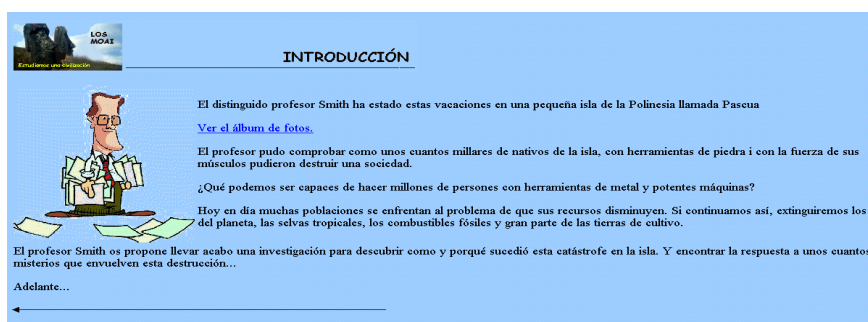
Antes de empezar a crear una WebQuest es importante escoger bien el tema que queremos desarrollar ya que para crear una WQ realmente útil debemos pasar las primeras ideas que nos vengan a la mente por unos determinados filtros a fin de comprobar si son adecuadas para diseñar una buena WebQuest, estos filtros son:

- **Ha de ser un tema que formi part dels objectius del nostre currículum.** O bé un tema mitjançant el qual puguem assolir alguns dels objectius del currículum.
- **Ha de reemplaçar una lliçó de la qual no estem del tot satisfets.** La WebQuest que dissenyem ha de substituir alguna activitat, lliçó, o Unitat Didàctica de la qual no estem prou satisfets per a millorar-la.
- **Ens ha de permetre fer una utilització òptima dels recursos d'Internet.** Internet ens proporciona fonts d'informació de les quals no disposaven normalment les aules, per tant és bo triar un tema que fins ara era difícil o gairebé impossible de dur a terme de manera satisfactoria.
- **Ha de ser un tema que requereixi per part de l'alumne un grau de comprensió que vagi més enllà de la simple memorització.** No tot allò que ensenyem requereix una comprensió profunda, alguns continguts no donen lloc per a la creativitat ni la recerca, per exemple: aprendre els verbs irregulars o les taules de

multiplicar, per tant aquests no són temes interessants per a crear una bona WebQuest. Per a dissenyar una WQ hem d'escollir continguts que convidin a la creativitat, que tinguin diversos nivells de comprensió, que puguin ser interpretats de maneres múltiples o veure des de diferents perspectives. En resum hem de seleccionar un tema que demani una transformació significativa per part de l'estudiant

3- LA INTRODUCCIÓ

Quan ja hem decidit el tema hem de redactar una introducció: breu, clara, motivadora i que plantegi una pregunta, un repte o un problema per a solucionar. Al moment de redactar la introducció és bo tenir present que possiblement serà utilitzada també per altres professors en les seves classes amm els seus respectius alumnes

4- LA TASCA

La tasca és una de les parts més important d'una WQ perquè ens ajuda concretar els objectius, Una tasca ben dissenyada desenvolupa habilitats de pensament que van més enllà de la comprensió i la memòria.

Es possible que en una WebQuest concreta es combinin dues o més categories de tasques. Les categories que trobareu a continuació no estan en cap ordre determinat excepte les del primer apartat, les anomenades de repetició, que van a l'inici a causa de la seva simplicitat i del seu paper de frontera entre el què és una WebQuest o no. Entre les onze tasques restants podem triar les què més s'adiguin als nostres objectius.

- TAREA DE REPETICIÓN
- TAREA DE PERSUASIÓN
- TAREA DE COMPILACIÓN O RECOPIACIÓN

- TAREA DE CONSENSO
- TAREA DE PERSUASIÓN
- TAREA PERIODÍSTICA
- TAREA CIENTÍFICA
- TAREA DE JUZGAR
- TAREA DE INVESTIGACIÓN
- TEORIA DE DISEÑO
- TAREA DE CREACIÓN
- TAREA DE AUTOCONICMIENTO

Algunos ejemplos :

Analitzar el problema de la reintroducció d'una espècie animal en un hàbitat. El tema és complex. La resposta dependrà de com cada grup d'alumnes argumenti les seves conclusions i si les comuniquen amb eficàcia i demostrin una bona col.laboració entre tots els membre de l'equip.... seria un buen ejemplo de una **tarea de persuasión**.

Planear las vacaciones .... les vacances d'una família. Els alumnes han d'investigar una regió que els han assignat. Cercaran informació sobre els habitants, el clima, l'economia, la cultura, les característiques geogràfiques, la llengua, la història i les activitats d'oci. Hi hauran d'incorporar els interessos i desitjos individuals de cada membre de la família concreta que se'ls ha assignat. Caldrà arribar a un compromís. Quin equipatge hauran de portar On s'allotjaran. Quan els costarà . en este caso tenemos diferentes tipos de tareas: **recopilación, , consenso y diseño**.

Para tener una información detallada de cada una de las tareas consultar la web de Bernie Dodge ( ) una versión en castellano en ( ) o en ( ) y en catalan en ( )

La manera d'organitzar la Tasca i el Procés d'una WebQuest pot oferir oportunitats concretes per a desenvolupar habilitats de coneixement que afavoreixen el fet d'aprendre a aprendre. Allò que és important és comprendre i transformar les informacions tenint en compte una necessitat, problema o objectiu significatiu. Si està ben concebuda la Tasca planejada per a una WebQuest compromet els alumnes en investigacions que afavoreixen la creativitat.

5- EL PROCÉS

A la secció corresponent al Procés d'una WQ, és on s'explica als alumnes de manera exacta què és el què han de fer i quan ho han de fer. També és la secció on hem d'incloure els recursos específics que ells hauran d'examinar en cada punt del projecte, recursos que poden ser: enllaços a webs, arxius d'ajuda, organitzadors gràfics, o qualsevol altra tipus d'ajudes per a que puguin estructurar bé el seu treball.

Disposem d'una graella creada per Bernie Dodge per a poder avaluar si hem dissenyat de manera absolutament correcta l'apartat del procés, el podem veure traduït al català a (4) o en Anglès la versió original (5)

5-1 Consells per dissenyar el process

Respecte al disseny del procés haurem de tenir en compte tant el tema com la maduració dels alumnes, l'hàbit que tinguin en treballar de manera cooperativa i també els coneixements i experiència en treball de recerca per internet semblants a les WQ.

Si respecte al tema hi ha a opinions molt diverses, contraposades, antagonistes, conflictives, aleshores assignarem els rols segons els diferents punts de vista i cada alumne tindrà accés al material i recursos específics que el pugui ajudar a comprendre i interioritzar un dels punts de vista que després aura de consensuar amb els dels altres.

En canvi si és un tema que es pot analitzar des de diferents punts de vista complementaris que contribueixen a ampliar-ne una visió de conjunt, aleshores assignarem els rols en funció de diferents especialistes per exemple: fotògraf, periodista, historiador..., i en el debat hauran de sumar

Quan els alumnes són prou madurs i tenen experiència en treballar de manera cooperativa, podem permetre que ells mateixos s'organitzin el treball, no els assignarem rols però en canvi els proporcionarem un conjunt comú de recursos que tots hauran de llegir de manera que tots tinguin el mateix punt de partida en la comprensió del tema abans que adoptin rols o perspectives específiques

Fins i tot si els alumnes tenen tanta experiència en treballar de manera autònoma com per a ser capaços d'identificar els recursos apropiats que necessitin, ens podem limitar a proporcionar-los una col·lecció comú de recursos i que ells triïn.

Els alumnes són prou madurs per assolir el consens entre diferents punts de vista oposats sense necessitat que el professor estigui present continuament... Dividirem la classe en diversos petits grups amb opinions i punts de vista divergents. El professor anirà passant pels grups en funció de la necessitat d'orientar-los en la redacció de les conclusions.

Però quan els alumnes no són prou madurs per assolir el consens entre punts de vista oposats i necessiten la presència continua del docent aleshores caldrà que cada grup informi sobre un punt de vista a la resta de la classe, la discussió serà amb la classe completa dirigida pel professor que ajudarà a assolir la síntesi

PROCES

Bé, dones, ara toca començar a treballar... per portar el treball ben organitzat anirem fent les següents activitats..
Ànims i a la feina !

ACTIVITAT	<p>En primer lloc potser caldria conèixer una mica més l'origen de les WEBQUEST i que tenen d'especial aquestes activitats per a que tants professors de tot el món en creïn i les utilitzin a les seves aules</p> <p>Informació en català http://www.xtec.es/~cbarbal/power1.ppt http://www.xtec.es/~cbarbal/entrevistajabas.htm http://www.xtec.es/semperse/rev0201/webquest.htm http://www.xtec.es/~cbarbal/nompropis%202.htm</p> <p>Informació en castellà http://nagal.mentor.mec.es/%7EElbag0000/html/entrevista.html http://www.eduteka.org/reportaje.php3?ReportID=0011</p> <p>Informació en anglès: http://webquest.sdsu.edu/overview.htm</p> <p>Repartiu-vos els articles i en llegiu un o dos cada un. Després comenteu allò que hi heu trobat i feu un breu resum dels aspectes més interessants.</p>
-----------	---

5-2- ELS SUPORTS (SCAFFOLDS)

Durant el procés els alumnes han de realitzar diferents activitats (subtasques) per a la bona realització de les quals el podem proporcionar diferents guies que els ajudin a executar-les. Distingirem tres moments en els quals els facilitarem aquests suports.

El moment de la recepció de la informació

Els suports de recepció són ajudes que podem proporcionar als alumnes amb les fonts que poden utilitzar al començar el treball, serveixen per dirigir la seva atenció vers allò que és important i l'ajudem a organitzar-se i a registrar allò que perceben.

Per exemple: Quan trobem que falten detalls, o que han enfocat allò que no havien d'enfocar, quan tenen dificultats per opinar per manca del vocabulari adequat per descriure coses...

Quan la lectura o el vocabulari amb que es trobaran el alumnes vagi més enllà del seu nivell de comprensió els podem proporcionar un vocabulari específic.

El moment de la transformació de la informació

Els suports de transformacions han de proporcionar en el moment que els alumnes estan transformant la informació que han obtingut en diferents fonts. Aquests suports preveuen l'estructuració de la informació.

Per exemple quan necessitin veure similituds i diferències entre dues o tres coses (diagrames de venn) O bé necessitin construir un informe, prendre una decisió o emetre un judici basat en dades que han recollit (mapa visuals)

El moment de la producció de la nova informació

Els suports d'ajuda a la producció es faciliten als alumnes quan realment han de produir alguna cosa observable que serveix per demostrar allò que han après. Són especialment útils quan la

forma que ha de tenir el producte ha de seguir les convencions d'un determinat format o gènere de publicació o de presentació

Per exemple els podem proporcionar algun tipus de plantilla quan necessitin ajuda per organitzar els seus pensaments d'una manera particular per presentar en un determinat format qualsevol cosa per a informar, donar instruccions o persuadir algú

6- AVALUACIÓ

WebQuest tenen molt ben estructurada la manera d'avaluar tot el procés i el producte final . Un aspecte a destacar és que els alumnes han de saber abans de començar a treballar com i de què seran avaluats, aquest coneixement és útil perquè:

- Els ajuda a pensar,
- Els orienta sobre el què s'espera d'ells,
- Els fa fixar en tots els detalls,
- Els motiva a fer un millor producte final

També és útil per als professors que apliquin una WQ especialment si no ha estat dissenyada per ells, perquè:

- Els pot ajudar a adonar-se d'allò que fa que un producte final sigui bo i per què.
- Els dóna pistes d'on han de posar més èmfasi ,
- Els mostra quins detalls són més significatius
- Els indica cap on han de dirigir l'atenció de l'alumne
- Els dona arguments per a millorar la qualitat de les seves instruccions als alumnes.

...

Rúbrica de evaluación de la exposición oral			
	6 correcta	8 buena	10 excelente
Preparación	Ha de hacer algunas rectificaciones y de vez en cuando parece dudar	Exposición fluida, muy pocos errores	Se nota un buen dominio del tema , no comete errores, no duda
Interés	Le cuesta conseguir o mantener el interés de l'audiencia	Interesa bastante en principio pero es algo monótona	Atrae la atención de la audiencia y mantiene el interés durante toda la exposición.
Voz	Cuesta comprender algunos fragmentos	Voz clara, buena vocalización	Voz clara, buena vocalización, entonación adecuada, matizada, seduce
Tiempo	Excesivamente largo o insuficiente para poder desarrollar el tema correctamente	Tiempo ajustado al previsto, pero con un final precipitado o excesivamente alargado por defecto del control del tiempo	Tiempo ajustado al previsto, con un final que retoma las ideas principales i cierra la exposición
Soportes	Soporte visual adecuado	Soporte visual adecuado interesante y en su justa medida	La exposición se acompaña con los soportes audiovisuales en diversos formatos especialmente atractivos y de mucha calidad

6-1-LES RÚBRIQUES

La rúbrica es la eina per a l'avaluació de les WQ més utilitzada, ens és útil per a mesurar el treball dels alumnes i també ens pot ajudar a avaluar el funcionament de l'alumne per mitjà d'una gran diversitat de criteris .

Podem fer una rúbrica per cada apartat o per avaluar al treball en grup, la interrelació el producte final o bé dissenyar una rúbrica on ho englobi tot.....

La rúbrica pot ser utilitzada per al professor o una rúbrica per a que l'alumne s'autoavalui o per a la avaluació entre ells , en grup .

La tria d'un o altre tipus de rúbrica dependrà tant de la maduració dels alumnes , com de la dificultat de la tasca o els objectius que el professor necessita controlar

Avantatges de la utilització de les rúbriques

- Els professors poden augmentar la qualitat de les seves instruccions directes ja que proporcionen l'enfocament, l'èmfasi i l'atenció en els detalls particulars
- Els alumnes tenen pautes explícites respecte a les expectatives del professor.
- Els alumnes les poden utilitzar com una eina per a desenvolupar les seves capacitats.
- Els professors les poden reutilitzar per a diverses activitats.

Consells per a la creació d'una rúbrica

La creació de la rúbrica és una de les parts més delicades del disseny d'una WebQuest, però per a crear-la també tenim indicacions precises, hem de seguir correctament tres passos;

Pas 1. Generar les Potencials Dimensions

Aquest primer pas és el més important. És el que diferencia una rúbrica d'una avaluació tradicional. A l'avaluació tradicional els donem només una nota numèrica o en lletres equivalent. En canvi si triem amb molta cura el nombre de dimensions per avaluar estem clarificant les nostres expectatives i la nostra interacció "feedback" és molt més profitosa.

Si la Tasca de la nostre WQ consisteix per exemple en fer una presentació teatral podem pensar en avaluar la projecció de la veu, el llenguatge corporal, el to, la vocalització, la pronúncia, l'organització, l'ajust al temps previst, etc.. Però si es tracta de fer una presentació en PowerPoint aleshores potser ens interesarem més per la qualitat tècnica, l'estètica, la gramàtica i el vocabulari. O bé si es tracta d'un treball col·laboratiu voldrem avaluar; la cooperació, la responsabilitat individual, la resolució de conflictes, etc...

Pas 2: Selecció d'un Nombre Raonable de Dimensions

En el primer pas, probablement hem fet una llista de dimensions més llarga del que realment necessitem. Ara hem de filtrar més prim. Quin és el nombre adequat? Alguns recomanen que la rúbrica ocupi una sola pàgina impresa. D'altres creuen que de 4 a 8 dimensions és el correcte. Tot depèn del diagnòstic que vulguem fer. Si es tracta d'una avaluació formativa millor que ens en sobrin que no pas que en faltin, en canvi si és tracta d'una avaluació sumativa del funcionament d'una lliçó en concret amb poques dimensions n'hi ha prou

Pas 3: Escriure les descripcions de la prova

Ara cal pensar en cada una de les dimensions. I donar un exemple del que seria una magnífica dimensió. Cal fer una descripció breu i clara i escriure cada descripció a la columna de la dreta de la rúbrica i després anar completant totes les columnes fins que cada cel·la estigui plena.

7-CONCLUSIONS

Han de reprendre el projecte inicial i convidar als alumnes a reflexionar respecte a tot allò que han après. Han de fer propostes concretes del destí del producte final, penjar-lo a Internet, fer-lo arribar a les autoritats, etc... I també poden suggerir la manera de continuar la recerca aprofundint en el tema o aplicant les estratègies per a desenvolupar nous projectes.

8- ELS CRÈDITS

Les normes d'etiqueta i la més elemental educació ens indica com ha de ser aquest apartat. Hi ha d'haver un apartat d'agraïments, com a mínim i en primer lloc per en Bernie Dodge, fer una referència clara al seu paper de creador i posarem un enllaç a la seva pàgina plena de recursos que poden ser molt útils i al seu correu electrònic per a poder-li fer arribar qualsevol suggeriment o informació. També agraiem altres assessorament i col·laboracions si les hem tingut.

Finalment farem referència als autors o llocs d'on hem tret informació rellevant tant d'Internet com d'altres tipus com CD-Roms, Bibliografia i altres...

9-LA GUIA DIDÀCTICA

Sebastià !!!!!!!!

en algunes WQ hi trobem un apartat anomenat guia didàctica que pot constituir tota una WebQuest o bé en unes anotacions suplementaris complementaries, destinades als mestres que les volen utilitzar a la seva aula.

10-L'APLICACIÓ

11- RELACIÓ DE WEBQUESTS (català, castellà , etc...

12- PRESENTACIÓ DEL PORTAL .....

13- NOTES (bibliografia , i altres .....

- 1. http://www.education-world.com/a_tech/tech020.shtml**
- 2. <http://nagal.mentor.mec.es/%7Elbag0000/html/entrevista.html>**
- 3. <http://www.minerva.uevora.pt/aventuras/sexualidade/>**
- 4. <http://www.xtec.es/%7Ecbarba1/procesfitxaaval.htm>**
- 5. <http://projects.edtech.sandi.net/staffdev/tpss99/processchecker.html>**